

3.9.2020

Suomen Yrittäjien lausunto ja muutosesitykset sote-uudistukseen

Arvoisa kuntavaikuttaja

Sosiaali- ja terveystalouden uudistus on suomalaisten hyvinvointipalveluiden laatuun, saatavuuteen ja sote-yrittäjyyden kehittämiseen mittavista vaikuttava muutos.

Uudistuksen lausuntoaika päättyi 25.9.2020. Suomen Yrittäjät on nyt julkaissut näkemyksensä hallituksen esitysluonnoksesta herättääkseen keskustelua esityksen huomattavista puutteista ja antaakseen näkemyksensä eri toimijoiden hyödynnettäviksi. Haluamme edistää Päijät-Hämeessä yhteistyötä ja vahvistaa elinvoimaisuutta alueella, niin yrittäjien kuin asukkaiden parissa. Kuntanne voi vapaasti hyödyntää Yrittäjien lausuntoa omista lähtökohdistaan ja tavoitteistaan käsin.

Hallituksen esitysluonnos ei tunnista paikallista palvelutuotantoa, huomioi työllisyysvaikutuksia tai kuntien elinvoiman kehittämistä. Yritysvaikutusten arviointia ei käytännössä ole laadittu. Lakiluonnos ei huomioi yli 18 000 sote-yrityksen merkitystä osana suomalaisten palvelutuotantoa. Yksityisissä sote-yrityksissä työskentelee 80 000 ihmistä. Suomalaisten palvelut voidaan turvata vain hyödyntämällä näiden yritysten ja ihmisten tarjoamia resursseja ja osaamista.

Nykymuotoinen esitys johtaisi toteutuessaan siihen, että paikallinen monipuolinen palveluverkosto kuihtuu ja sen seurauksena saatavuus heikkenee erityisesti maaseudulla. **Tämä asia yhdistää kuntia ja yrittäjiä.**

Yrittäjäjärjestö on arvioinut esitystä kahdessa kokonaisuudessa: yleisiossa, jossa tuodaan esiin keskeiset ongelmat ja lisäksi vastauksissa virallisen lausuntopyynnön kysymyksiin.

Keskeisimmät huomiomme hallituksen esitysluonnoksesta:

- Mikro- ja pk-yrityksiä helpottavat välineet kuten monituottajamalli, palvelusetelit ja henkilökohtaiset budjetit on otettava käyttöön.
- Palvelut voidaan turvata monituottajamallilla. Nyt esitys tunnistaa lähinnä julkisen tuottajan. Esityksestä puuttuu lähes kokonaan palvelumarkkinoiden ylläpito ja kehittäminen.
- Yritykset pääsevät mukaan heikosti: enintään menestymällä raskaassa julkisessa hankinnassa, mikä usein suosii suuria yrityksiä. Ratkaisuna tähän palvelusetelin käytön on oltava velvoittava. Henkilökohtaisen budjetin käsite on sisällytettävä sote-järjestämislakiin.

- Esitys on ristiriidassa uudistukselle asetettujen tavoitteiden kanssa. Esi-merkiksi esityksen taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset ohjaavat toteutuessaan päinvastaisiin tuloksiin tavoitteisiin suhtautettuna.
- Sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen ja tuottaminen on eriytet-
tävä.
- Kilpailu- ja sivutoimikiellot kaventavat maaseudun palvelutarjon-
taa. Sote-ammattilaisia ei saa kilpailukielloin tai sivutoimikielloin pakottaa
työskentelemään yksinomaan julkisella sektorilla.
- Maakuntien verotusoikeus kiristäisi työn verotusta. Sitä ei pidä ottaa
käyttöön.
- Ennakointityöhön sekä ehkäiseviin palveluihin on panostettava.
- Rajattu yleinen toimiala on poistettava.
- On luotava kustannuslaskennan vertailukelpoinen malli.
- Palvelutuotannon kehittymistä ei pidä hankaloittaa luomalla uusia mark-
kinoille tulon esteitä.

Hallituksen lopullisessa esityksessä on arvioitava vaikutukset 18 000 alan
yritykselle ja niiden henkilökunnalle.

Toivomme, että voimme yhteistyössä edistää ja puolustaa suomalaisten
sosiaali- ja terveysalan yritysten kehitystä, mitkä ovat merkittävässä ase-
massa palveluiden takaamiseksi koko maassa.

Tiina Wangel
puheenjohtaja
Päijät-Hämeen Yrittäjät
p. 0400 487 992
tiina.wangel@yrittajat.fi

Heta Vihervirta-Vuontelo
toimitusjohtaja
Päijät-Hämeen Yrittäjät
p. 0400 854 995
heta.vihervirta-vuontelo@yrittajat.fi

Linkit lausuntoihin:

Yleiset linjaukset: <https://www.yrittajat.fi/statement/632938-sote-lausunto-yleiset-linjaukset>

Kysymykset ja vastaukset: <https://www.yrittajat.fi/statement/632939-sote-lausunto-vastaukset-kysymyksiin>

Suomen Yrittäjät edustaa 115 000 yritystä, joista noin 3 500 on sote-alan
yrityksiä. Lisäksi järjestöön kuuluu kymmenen sotehy-toimialajärjestöä,
joilla on tuhansia jäsenyrityksiä. SY on kattavin yksityisen alan sotehy-alan
järjestö.

Suomen Yrittäjät julkaisi helmikuussa 2020 [ohjelman](#), jossa esitettiin vaati-
mukset sote-uudistukselle